

Cuvântul Ardelenului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an

Români, stați în gardă! Dușmanii pândesc

(*) Cu prilejul întrevederii, — despre care am amintit într'un număr recent al acestui ziar, care a avut loc între dnii general Averescu, președintele Consiliului de miniștri și Ionel Brătianu, președintele partidului liberal, un acord de vederi s'a constatat între acești doi oameni politici în toate chestiunile mari.

Faptul acesta, a cărui importanță nu poate scăpa nimănui, a produs o puternică impresiune în țară.

Din informațiile ce deținem dela locurile competente putem spune, că celelalte partide politice au aderat și ele, fără nici o rezerva, la acest acord.

În urma acestor întrevederi, oficiosul din București al partidului liberal a publicat următoarele:

„Presa străină este din nou plină de știri tendențioase asupra situației interne din România. Este inutil să repetăm, că nici un eveniment, oricare ar fi el, n'ar putea provoca neliniște în ceea ce privește stabilitatea instituțiilor noastre fundamentale.

Din acest punct de vedere nu sunt divergențe de opinii, nici între partidele politice, nici între ceilalți factori determinanți ai țării.

Pe nimeni nu miră faptul, că anumite organe străine, rău sau tendențios informate asupra evenimentelor din țară încearcă să speculeze anumite eventualități, oricât de dureroase ar fi ele.

Ziarele, cari vor să fie imparțiale informate, și obiective nu pot pierde din vedere că, dacă într'un anumit moment s'au putut întrevede divergențe între unii oameni politici asupra chestiunilor la ordinea zilei, nu tot astfel stau lucrurile astăzi, când se constată între ei o perfectă unitate de vederi și aceeași decizie nesrămutată, de a salva ordinea legal stabilită.

Toată claritatea expunerii situației reale și cu tot tonul hotărât în care este ținut comunicatul ce reproducem mai sus, apărut cu litere remarcate în corpul organului care oglindește vederile autorizate ale șefului unui partid de guvernământ, — dușmanii României continuă să răspândească, pe șoptite și, tot mai intens, știrile cele mai tendențioase despre starea sănătății iubitului nostru Domnitor și asupra situației interne din țara noastră.

Viena, Berlinul și Budapesta, fiind vorba de a lovi în România și de a o ponegri, deodată, ca la poruncă, varsă prin agențiile lor

de presă tot felul de minciuni și infamii.

Iar, pentru ca aceste infamii să fie cunoscute în cercuri cât mai largi chiar în țara noastră, defăimătorii noștri și-au instalat oficine în orașele mai importante, mai ales în nouile provincii, stabilindu-și sediul în chiar Capitala țării noastre.

Văzând că, cu toate măsurile luate de oficialitatea noastră, oficina aceasta mizerabilă își continuă activitatea de alarmare absolut nemotivată dar foarte transparentă, — președintele Consiliului de miniștri, dl general Averescu a dat presei un comunicat oficial, al cărui text l-am publicat în numărul nostru de azi.

Aflând că în orașul și județul nostru se găsesc atari canale, — pe cari îi recomandăm atenției organelor noastre polițienești, — pentru liniștirea spiritelor susceptibile unor atari versiuni, reproducem din nou comunicatul dat din partea șefului guvernului:

Ziarele străine, înfornate cu intențione greșită, publică știrea că la București ar fi temeri de complicațiuni politice, pentru care motiv s'ar grăbiți trupe și s'ar lua măsuri pre-entive.

Dacă țara întreagă este cuprinsă de o adâncă îngrijorare din cauza caracterului grav al răcelii Majestății Sale Regelui, această legitimă îngrijorare nu este însoțită de nici o temere de complicațiuni, de vre-o natură oarecare.

De aceea, dau cea mai categorică desmintire șvonurilor că s'ar face mișcări de trupe în vre-o parte a țării. Asemenea măsuri nici nu vor fi necesare pentru simplul motiv, că poporul român a dat întotdeauna dovadă că, cu cât evenimentele sunt mai serioase, cu atât el știe să fie mai înțelept și mai încrezător în conducătorii săi.

General Averescu,
Președintele Consiliului de Miniștri

Dar fiindcă numai desmintirea aceasta categorică a unei situații neexistente de lucruri, nu ajunge pentru înfrânarea agenților mizerabili, fiecare patriot bun și iubitor de ordine, precum și mai ales toți aceia, cari au făcut martiraj pentru izbândirea mărețului ideal național, fiecare și cu toții să ia sarcina de a reduce la cea mai desăvârșită tăcere, pe ori cine va specula o eventualitate, foarte dureroasă pentru neamul nostru românesc.

Români, stați în gardă, căci dușmanii stau la pândă!

„Ardeleni“, „Regățeni“

Qui fastidit suum proprium ignavus est. I. K.

Existența și prosperarea unui stat este condiționată de unitatea de sânge și de neam, acestei unități de sânge și neam corespunzându-i unitatea de suflet, manifestată prin aceleași obiceiuri, aceleași credințe, aceeași exprimare a același interes.

Dovezile imposibilității de existență a unui stat, fără unitatea de suflet le găsim în așezarea statelor dinaintea anului 1919, —viitorul ne va mai găsi și altele — și din marea grămadă, numai câteva: Cel mai apropiat, împărăția Austro Ungară!

Posta Monarchie era organizația în stat, nu a unei nații, ci era o adunare prin subordonarea a mai multor neamuri, fiecare neam în colectivitatea lui, cu specifice aspirații, porniți din interesele individualității naționale, direcțiile opuse cu supraordonata, n'au dat statului unitatea de vederi, de aspirații, de interes. Aceasta lipsă de unitate de aspirații a fost fatală conglomeratului Austro-Ungar! Impărăția turcească!

Această fostă împărăție europeană, cu-i datorește inexistența astăzi, decât tot lipsei unității de suflet a statului?! Masele compacte de alte neamuri, n'au dat unitatea de interes, puterea de existență, și »semi-luna« s'a văzut în fața imposibilului

De prisos a arăta inexistența imperiului lui Napoleon și nici a celui Roman, toate prăbușindu-se, cauza finală nefiindu-le nimic altceva, decât »lipsa unității de interes a membrilor statului«, interes național și istoria statelor, nu a popoarelor — e plină de astfel de exemple!

E de neașteptat, că și în sânul statului nostru sunt aspirații diferite și opuse părții covârșitoare, adică opuse însuși statului. Constitue aceasta sau nu un evident pericol? Aflarea altor aspirații, decât ale statului nostru în însuși sânul lui, constituie un pericol și de aceea face ca acest pericol să fie și mai dezastruos statului, este: munca intensă, ce se depune în destrămarea sufletului masei covârșitoare, a celor ce sunt de același neam, munca separatismului masei românești pe regiuni, a cărei urmare, dacă va continua, incontestabil va rezulta ivirea unei prăpastii izolatoare, ivindu-se noi tendințe — multiplicarea intereselor — distrugerea unității. Acestea ar atrage după sine destrămarea incontestabilă a României Mari, și această muncă nerușinată e întreprinsă de unii fiii ai nației române, cari din cauza diminuării sentimentului național, diminuare cauzată de hipertrofia egoismului condamnat, nu și văd decât »personalul«. Acești nemernici, constituie lepădăturile neamului nostru, fiindcă orice neam își are lepădăturile lui!

Aceștea nemernici conaționali, incapabili de înțelegerea înaltului sentiment ce ție-l dă »visul nației împlinite«, se împart în două categorii: conștienții și inconștienții. Acești din urmă sunt un produs al celor dintâi a celor primejdioși.

Fiindcă România-Mare nu i-a cocotat acolo, unde nu merită, și unde vor să se vadă, sunt nemulțumiți și din cauza nemulțumirilor personale, ei pronunță și demonstrează zilnic ce i „Ardeleni“ unii, ce-i „Regățeni“ alții, făcându-se vrednici de aceeași neorocire și frații cari folosesc expresiunea „regățeni“ și aceia cari exprimă „ardeleni“.

Acești tâmpiți, care nu vor să iasă din cochilia lor la un orizont mai larg, pentru ca să vadă că același suflet nobil îl au toți fiii lui Traian și Decebal, și dincoace și dincolo de Carpați, ci fac găgăgie spunând că „regățenii e hoți“ iar ceilalți sunt nemernici, că „ardelenii e tipul lașității“.

Și de ce acestea? Nu „hoții și „lași“ trăiesc ca indivizi și sunt prea puțini, pentru că din câteva cazuri să caracterizeze o lume! Dar aceste tâmpenii naționale, de ce nu evidențiază pe acei „cinstiți“ și „neiași“, de dincoace și de dincolo de Carpați? De ce o vânătoare după „hoți“ și „lași“ nu de stărpire, ci de exemplificare? Le vede sau nu o murdară intenție? Ba, aceste tâmpenii naționale au pretenții că sunt cei mai mari patrioți.

Dacă ar fi astfel, de ce mizerabilii găseșc numai metode ponegririi, care produce ura între „românii“ dintr'o parte și alta a Carpaților?

De unele „rele“, de cari suntem molipsiți, atât cei de dincolo de Carpați cât și acei de dincoace — din cauza ocupațiilor streine a „semi-lunii“ a „creierilor mongolici“, etc., cari voiau prăpădirea și coborârea, suntem cu toții conștienți și există metode salutare!

Pentru mințile sănătoase, mai poate avea loc expresiile „ardeleni și „regățeni“ atunci când și unii și alții sunt „români“ într'o mare „Românie“? Rațiunea acestor două expresii nu se gândește decât atunci când se urmărește nimicirea statului Român, tot atât de ocrotitor, și pentru frații din „provinciile istorice“: Basarabia, Bucovina, Dobrogea, Muntenia și Moldova, cât și pentru frații de peste pădure“.

Tâmpiții conaționali, a căror coardă de cele mai înalte vibrații de naționalism integral nu mai poate fi impresionată, să fie puși la locul meritat. Pe pământul acesta, în care deopotrivă au sângerat, sub poicoavele hoardelor asiatice și părinții lor și ai noștri, prin faptul încălcării oricărui considerațiuni de neam nu merită căldura soarelui românesc și fericirea în care noi, cei ce nu vom da un pas înapoi încă sperăm. Exemple de sacrificiu pentru neam și țară, să ne fie păriții și frații, iar conștiința să ne-o întărească faptul, că nimic mare nu se face fără sacrificii și că, dacă sunt unele momente grele, e cu neputință să nu fie și de cele bune. Pentru acesteia însă se cere subordonarea egoismului brutal.

Nemernicii aceștia, neputincioși de simțirea muzicii înălțătoare, pe care coardele naționalismului superior ție-o dă, nu merită calificativul de »bun

membru al acestei organizații — de Stat — mijlocul progresului lumesc, ci mai curând osânda noastră?

Mișcii conaționali, cari vor situații strălucite, nu văd răul, pe care ei îl pregătesc și pe seama lor, dar și pe cea a Statului nostru.

Criminalii aceștia, — și sunt criminalii cei mai ordinari prin faptul atențării, nu la viața individului, ci a Statului, — o colectivitate organizată de indivizi, merită nu numai scârba, pe care li-o dăm, dureros, dar chiar cea mai mare osândire posibilă!

Statul acesta român, are sau nu legile după care să judece aceste »scârbe« răuvoioare, a tot ce privește existența lui?

Credem că da, iar dacă nu le are, atunci nația le va face, căci, sufletele curate românești, pe cari evocarea trecutului »amărite« dar și »glorios« le înduioșează și le înalță, văd obrăznicia criminală a conaționaliilor lor.

Grigore S. Burcescu.

INSEMNAȚII DE-O ZI

Tiberiu Brediceanu

O excepție în viața noastră publică: Tiberiu Brediceanu, fiul unui personaj ilustru din Banat, — a vestitului român Coriolan Brediceanu, — nu s'a robit politicii.

Fire distinsă și visătoare, Tiberiu Brediceanu a vrut să fie artist, nu numai după înfățișare și port — e nedespărțit de clasică lăvălieră — ci artist cu adevărat.

Pe unde trece drum de fier Toate cântecele pier...

Si multe din ele ar fi pierit, fărăndoială, din comoara artei noastre naționale, fără străduința minunată a lui Tiberiu Brediceanu.

fiuni ale artei populare românești de peste munți. Dar Tiberiu Brediceanu mai are un merit. Deși are o pregătire muzicală perfecționată în metropolele melomane din Occident, nu s'a departat în sutele sale de compozițiuni, dela motivele populare românești, în numeroasele sale compozițiuni regăsim mereu aria românească ciselată și reliefață după toate regulele artei:

Deacea se cuvine să-i urăm viață lungă în această zi, când a împlinit 50 de ani.

L. P. Nasta.

Mișcarea culturală

Festival artistic dela 9 Aprilie în Palatul Cultural

Sec. „Mormintele Eroilor“ a reușit într'adevăr, să îngherbeze un program mai presus de orice critică. Peste 200 persoane participă la execuția programului.

60 persoane în costume pitorești dela țară alcătuiesc tabloul șezătoarei românești și sub titlul „Legenda vearurilor“ se va perinda în fața ochilor noștri femeea din toate vecurile în costumele ei delicioase și atrăgătoare.

Va fi cum n'a mai fost... Aradul așteaptă înfrigurat marele eveniment al acestui festival artistic neîntrecut prin variața, bogăția și valoarea programului său.

Recomandăm publicului să-și rețină din vreme bilete, deoarece prevedem de data aceasta o aglomerație neobicinuită la casă în seara reprezentației.

Corul „Armonia“ în excursie

Asociația corală „Armonia“ de sub conducerea prof. Atanasie Lipovan, a hotărât a aranja mai multe excursii în multe orașe și localități din Țară.

Cetiți și răspândeți Cuvântul Ardealului

Urcarea și stabilizarea leului

— Declarațiile guvernatorului Băncii Naționale. — Chestiunea împrumutului extern și a stabilizării leului. — Importanța ședinței dela Banca Națională. — Prin ce se produce valul de scumpete?

Fiind la Londra, guvernatorul Băncii Naționale a României, dl T. Burileanu, a făcut presei următoarea declarație:

Pentru a se preveni fluctuațiile prea violente, ar trebui să urmărim exemplul Franței, cumpărând devize străine atunci, când mersul ascendent al leului e excesiv.

Numai un împrumut extern ar pune guvernul în măsură să șachite datoriile dintr'odată. Procedând astfel, Banca Națională ar fi pusă în poziție de a menține de facto stabilirea leului, o fază ce trebuie să precedeze stabilizarea de jure.

Am putea să atingem acest scop și fără împrumut, însă ar cere un timp mai îndelungat.

Ieri seară o importantă ședință a comitetului de direcție a Băncii Naționale a avut loc cu participarea dlui general Averescu și a subsecretarului de Stat dl M. Manoilescu.

mănușit chestiunea fluctuației leului.

La întrebarea pusă de către dl general Averescu, dacă direcțiunea Băncii Naționale e în stare oare să prevină fluctuațiile violente ale leului, dl director O. Chiriacescu răspunde afirmativ și spune că intervenția Băncii Naționale cu prilejul recenteii urcări a dat rezultate pozitive.

Comitetul de direcție ocupându-se de chestiunea băncilor cari incasează interese de uzură, constată că aceste chestiuni, mai ales, produc excesiva scumpete în țară.

Desbaterile au decurs în cea mai deplină înțelegere.

† Pr. Octavian Tămășdan

Aflăm cu multă părere de rău înțetarea din viață a preotului Octavian Tămășdan, parohul ortodox român al Monesei (jud Arad) întâmplată azi, 5 Aprilie curent în spitalul public din Arad.

Pr. Tămășdan era de mai multă vreme suferind, dar robusteța l-a făcut să reziste și să nu se pună la pat. Înainte cu vre-o 8 zile însă, el a cerut să fie internat în spitalul public din localitate, sperând că o permanentă grijă medicală de aci îi va reda sănătatea.

Ingerul morții l-a urmărit și aici și provocându-i grele chinuri, azi, dimineață, l-a stins viața. Preotul Tămășdan a fost dotat cu frumoase calități și a păstorit cu înțelepciune parohia Monesei.

De aceea moartea lui lasă regrete unanime, atât în cercurile numeroșilor

lui prieteni, cât și la credincioșii pe cari el i-a păstorit.

Familia lui pierde sprijinul, iar biserica ortodoxă română e păgubită de un preot cult. Săvârșirea prohodului se va face mâine Mercuri în 6 Aprilie c. la orele 2 și jum. la spitalul județean, iar înhumarea corpului nefusuțit al preotului O. Tămășdan, se va face în cimitirul de sus din Arad.

Transmitem nemângâiatei familiei condoleanțele noastre.

Cuza la Arad

L. A. N. C. organizează pentru ziua de Florii o întrunire la Arad, la care va participa și dl deputat prof. A. Cuza, președintele Ligii.

Din literatura chineză

Pliimbarea

În șiruri negre, găște sălbatice străbat cerul. Se văd, în arbori, cuiburi părăsite. Munții par mai mari.

Am găsit lângă fântână, flautul de jad pe care l-ai pierdut, astăvară. Iarba înaltă îl ascunsese privirilor noastre. Dar, iarba s'a vestejil, și flautul strălucia în apusul soarelui.

M'am gândit la iubirea noastră, care a stat atât de mult învăluită sub temerile noastre.

Prietena mea

La Poarta Occidentală a orașului, răd tinere fete mlădioase și șgobii ca nourii primăverii. Dar, le disprețuiesc farmecele, fiindcă, în rochia ei albă și sub vălul ei des, prietena mea e mai atrăgătoare.

La Poarta Orientală a orașului, visează tinere fete frumoase și strălucitoare ca florile primăverii. Dar, le disprețuiesc parfumurile, fiindcă, în rochia ei albă și sub vălul ei des, prietena mea e mai îmbătătoare.

Înțelepciune

Când o femeie-ți vorbește, surâde-ți și n'o ascultă.

Decând ea a plecat

Nu mai mi-duce fiori, ci ramuri de chiparos.

Când soarele apune după munți, îmi pun mantia albastră, cu mâneci lungi, și mă duc să dorm printre bambușii pe cari ea îi tusea.

Cântecul sfășietor

Îmi repetat: Vom îmbătrâni împreună.

În acelaș timp cu al meu, părul tău va albi ca zăpada munților, ca luna în timpul verei... Astăzi, stăpâne, am aflat că iubești o altă femeie, și am venit, desnădăjduită, să-ți spun adio.

Pentru ultima dată, să turnăm vin în ceștile noastre. Pentru ultima dată cântă-mi cântecul care spune de-o pasăre moartă sub zăpadă, apoi mă voiu imbarca pe fluviul Yu-Keou ale cărui ape se împart ca să curgă spre răsărit și spre apus.

De ce plângeți, tinerele fete cari vă măritați? Vă veți căsători poate cu un bărbat cu inima credincioasă, cu un bărbat care vă va repeta sincer: „Vom îmbătrâni împreună“...

Vești din sat

— „Vii din sat? Spune-mi degrabă tot ce s'a întâmplat dela plecarea mea!“

— „Prunul tău a înflorit, și o capră ji-a mâncat mica tresle pe care ai sădit-o pe marginea bazinului“.

Ocupații

În fiecare zi, după ce-mi fac siesta, beau două cești de ceai. Apoi, mă plimb prin grădină. Primăvara, stau de vorbă cu tinerele fete cari culeg păraluțe din câmpia vecină. Vara, privesc rândunelele cari se scaldă, din zbor, în gărlă. Toamna, îmi apăr crizanlele împotriva ceței. Iarna, cu o oglindă, trimesc o rază de soare, nerăbdătoarelor anemone cari s'au înșelat în alegerea locului.

Câteodată, îmi agăț lăuta între două ramuri, și m'ățez jos, lăsând vântului grija să-i tremure coardele. Atunci se revarsă o muzică suavă, care nu mă costă nici o forțare.

Sentință

Să știi că știi ceace știi și să știi că nu știi ceace nu știi, iată adevărata înțelepciune.

Furtuna binefăcătoare

Blestemam ploaia care făcea să răsune acoperișul și mă împiedica să dorm. Blestemam furtuna care îmi pustia grădina.

Dar, tu ai sosit! Și atunci am binecuvântat ploaia, fiindcă a trebuit să-ți scoți rochia, și atunci am binecuvântat furtuna, care mi-a stins lampa.

Primăvară

Vântul îmi aruncă în odae flori de persic, cari se aseamănă cu niște flururi roz, beji de atâta joc.

Ca și aceste flori, gândurile mele, grele de tristețe, acopăr fără nici o ordine hârția pe care voiam să scriu versuri închinăte primăverii.

Respir fără bucurie parfumul florilor de prun. Coboară, dulce noaptea, dulce prietenă, ca tristețea mea s'a doarmă în brațele tale mângâietoare!

Pavilionul Poeziei

În fereastra lui, o ramură de pier-sic înflorește.

Traduse de Al. T. Stamatiad

Vieța politică în Ungaria

— Legitimistii agită spiritele și propagă ideea de revanșă. — Chestiunea Habsburgilor preocupă toate cercurile. — Sentimentul, iar nu rațiunea să călăuzească în politica externă a Ungariei —

— Corespondență ocazională —

În zilele trecute, organizația legitimistilor maghiari numită „Alianța Sfintei Coroane a bărbatilor maghiari din Budapesta“, a ținut o mare întrunire populară în orașul Győr.

Nota curiosă a acestei întruniri a fost absența inexplicabilă a răsboinicilor legitimisti contele Andrassy, Pallavicini și Apponyi.

Cel dintâi a luat cuvântul Gustav Gratz, fostul ministru de externe, care a spus, între altele următoarele:

— „Construcția Statului maghiar, cu toată activitatea ce se depune pentru consolidarea internă, nu va putea fi completă, atâta vreme cât chestiunea regalității stă neresolvită. Eu văd apropiată vremea, când rezolvirea acesteia nu va mai întâmpina nici o greutate de ordin intern și extern. Atmosfera favorabilă pentru această idee se creează, atât în țară, cât și în streinețate, nu prin demagogie, ci printr-o activitate de convingere.

Argumentele constituționale ale legitimismului nu se bazează numai pe textul înscris în legi. Alvia acestuia au săpat-o dezvoltarea istorică a veacurilor și o ieșire din aceasta, în toate circumstanțele a rezultat mari primejdii pentru națiune.“

„Constituția dezvoltată în mod organic, nici odată nu poate să fie înlocuită printr-o altă Constituție ciuită, deoarece această operație incontestabilă, ar pune la grea încercare viața națiunii. Să nu ne amăgim că, cu toate vacanțele actuale a tronului, în țară, pace și liniște. Cine garantează că atunci când complinirea acestei vacanțe a tronului va deveni actuală, nepoții noștri vor fi scutiți de urgiile unui război civil?“

— „La noi — adică fostul ministru de externe — origina certurilor aproape în toate cazurile, este a se căuta în aceea că, regii noștri stăpâneau două țări. Azi, numai fantasticii incorrigibili se mai pot cugeta la o reînviere a vechei monarhii.“

Oratorul termină exprimându-și convingerea că numai o largă primire a legitimismului va putea să înceteze actuala împotrivire și că, Otto al II-lea este singura persoană potrivită, pentru a ocupa tronul maghiar.“

C. Huszár, vorbind despre chestia Habsburgilor, a spus următoarele:

— „Corupția socială și lipsa independenței materiale și morale primejdios alegerea regelui. Nu pot concepe că, ori cine dintre incompetenții Casei Habsburg să și întindă mâna înspre însoțirea regelui orfan și, — care să vrea să smulgă Coroana regală de pe capul Domnitorului legitim, ca pe o șeretă de călugăr iacobin?“

Adunarea a făcut o sgomotoasă manifestație de simpatie pentru Otto.

Ce spun cercurile oficiale?

La clubul guvernamental din Budapesta se comentează foarte mult declarațiile ce au fost rostite la adunarea legitimistă dela Győr și activitatea tot mai intensă a legitimistilor — se spune în aceste cercuri — impun luarea de serioase măsuri din partea guvernului.

Informatorul meu — un inițiat în politica guvernului — îmi spunea că, adunarea dela Győr, ca și adunările ce se vor ține la Seghedin, Debretin și Pécs, sunt totatătea treceri în revistă a trupelor legitimiste, lucru, ce, natural, este în contra legilor țării. Rezolvirea chestiunii regale este, ce i se pare, o chestiune internă a Ungariei.

— Îmi spune acest informator — dar actuala împrejurări să nu se uite că aceste manifestații atrag atențiunea străinătății, care, de sigur, nu stă cu mâinile în sân și, eventual, ni s'ar putea întâmpla ceva, ce nu e deloc de dorit pentru țara noastră.“

Mi se asigură, că în zilele acestea guvernului și primului ministru se vor

cere lămuriri mai ales că, după părerea acestor cercuri, chestiunea regalității acum fiind neactuală și reavenită, punerea ei într-o largă discuție ar putea fi dăunătoare intereselor țării.

Sentimentul, iar nu rațiunea să conducă politica externă maghiară

Într-o ședință a Camerei deputaților vorbind despre situația externă, deputatul Paul Hegymegyí Kis a spus că, »Ungaria ar face un pas primejdios, dacă s'ar amesteca în chestiunile interesând Peninsula Balcanică.« Pentru repararea nedreptăților de care suferă, oratorul recomandă Ungariei să realizeze o pace temeinică cu popoarele statelor vecine.

Deputatul Gömbös a spus, între altele, că Ungaria va trebui să ia locul Austriei, în ce privește politica balcanică. Să se realizeze relațiuni cu statele balcanice și atunci putem să spunem, că Ungaria va avea o forță, pe care nici un text al tratatului de pace nu-l va putea slăbi.

Oratorul termină sfătuind pe guvernanti de azi ai țării sale, că în conducerea politicii externe să se conducă de sentimente, iar nu de rațiune.

Întreaga Cameră a primit cu aplauze vorbirea faimosului Gömbös.

Din faptele relatate mai sus rezultă că maghiarii în loc să-și vadă de nevoile țării și să colaboreze cu toți la opera de consolidare a păcii europene, se dedau la cea mai înverșunată propagandă pentru provocarea unui nou incendiu european.

De aceea, vecinii năbădăioșilor Ungariei lui Horthy să stea în gardă și să examineze cu îndoită atențiune răsfețele, dar premeditatele invitări de apropiere maghiaro-române.

Ved. tot

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Miercuri: Opereta „Fraschita“, cu concursul art. Ili Karácsonyi.

Joi: „Baroneasa Lily“, cu concursul art. Ili Karácsonyi.

Vineri: „Dolly“.

Sâmbătă: d. m. la orele 3 și jum. „Soțul somnuros“.

Sâmbătă seara la orele 8 premiera „Bandiții“.

Cinema Apollo.

Senzaționalul film „Mihail Strogoff“ în 2 serii jucate alternativ, o zi seria I., o zi seria II-a.

Inceputul reprezentațiilor la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și la 9 seara.

Cinema Urania.

Fluturile de aur, un film extraordinar de frumos.

Inceputul reprezentațiilor la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și la 9 seara.

Dnii abonați, cari nu primesc ziarul regulat, sunt rugați a ne face cunoscut pentru a lua măsurile de îndreptare.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE“, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: servietă puse.

INFORMATIUNI

Compozitorul T. Brediceanu premiat

Marele premiu anual al ministerului artelor pentru încurajarea activității unui compozitor român, premiul în valoare de 100 mii lei, a fost acordat dlui Tiberiu Brediceanu, compozitor și folclorist muzical.

Intocmirea programei analitice de bacalaureat

Ni-se comurcă din București: La ministerul instrucțiunii se lucrează în prezent la întocmirea noii programe analitice după care următorul să fie deus examenul de bacalaureat și care completează actuala lege a bacalaureatului. Comisiunea specială și-a terminat lucrările și a fost convocată în ultima ședință pentru Marți, 5 Aprilie, orele 4 d. a., când se va da forma definitivă a programei. Această programă analitică va fi pusă în aplicare, chiar dela examenul de bacalaureat al sesiunii școlare din Iunie a. c.

Moartea unui ziarist maghiar

Cunoscutul și mult apreciatul ziarist maghiar, Solymos Ferenc, fost redactor la „Aradi Fáklya“ din localitate a decedat ieri dimineață, în locuința sa din Piața Avram Iancu 22.

Transmitem pe această cale îndurătorii familii și stăinșilor confrăți minoritari condoleanțele noastre.

x Bilete bloc, cu preț redus la Călea Ferată Electrică Arad-Podgoria. Călea Ferată Electrică Arad-Podgoria cu încetarea dela 10 l. c., se pune în circulație bilete blocuri cu preț redus, conținând 10 bilete cari vor fi valabile dela data emiterii socotind 3 luni, și se pot cumpăra la casele de bilete și revizorii de bilete. 947

Târgul de mostre internațional din Budapesta

Camera de Comerț și Industrie din Arad aduce la cunoștință generală, că legitimațiile de călătorie pentru târgul de mostre internațional din Budapesta dau drept la următoarele favoruri:

1. Intrare liberă permanentă pe teritoriul târgului pe baza insigniei de intrare și a legitimației de târg. Insignia de târg se obține gratuit dela cassa târgului pe baza mandatului alăturat.

2. Viză ulterioară cu preț de jumătate. Se poate călători în Ungaria fără viză dela 29 Aprilie—9 Mai. Viza se obține ulterior pe teritoriul târgului cu preț de jumătate. Viza constituie în acelaș timp și permisul de liberă petrecere, pe timp de două luni. La intrare în țară va trebui să se arate numai pașaportul și legitimația de târg, nefiind nevoie de nici un alt act sau formalitate. Anunțul polițenesc în Budapesta îl îngrijește găzduitorul fără a se mai prezenta și vizitatorului. Reprezentanțele ungare din străinătate nu acordă viză cu preț de jumătate.

3. Călătorie cu preț de jumătate în Ungaria și pe Dunăre. Pe toate liniile căilor ferate ungare se poate călători cu reduceri de 50 procente, dela 29 Aprilie 1927 ora 12—12 Mai 1927, ora 24 dela Budapesta înapoi sau în orice altă direcție. Biletele ungare cu preț de jumătate eliberează sau Biroul de călătorie străin, sau conductorul în cupeu la frontiera ungară; în Budapesta: Biroul de călătorie sau cassa de bilete a gării. La înapoierea din Budapesta călătorii se poate întrerupe odată. Cel ce posedă viză permanentă sau anticipativă, poate întrerupe călătoria odată și la venirea către Budapesta.

Căile ferate române dau dela 1—17 Mai 1927, o reducere de 50 procente la înapoiere. Prețul unei legitimații de călătorie este lei 150.

Ig. Hertz răspândește „cultura românească“

Editura „bunului român“ Ig. Hertz din București ne trimite din nou cărți, pe cari pentru ca să le poată plasa cât mai bine, le editează în fascicule ieftine, prima fascicolă împărțind-o în mod gratuit.

După romanele senzaționale din anii trecuți ca „Coadă Vacii“, „Mama și copilul“, „Biblioteca detectivilor“, astăzi ne trimite o nouă fascicolă intitulată „Scherlok Holmes“.

Facem apel către onoratul public să boicoteze aceste publicații, cari sunt cu totul în detrimentul culturii românești.

CINEMA ELISABETA.

Azi după masă excepțional la orele 5 jum., 7 jum. și 9 jum.

MIZERABILII

PARTEA I.

După romanul lui Victor Hugo. O recrețiune puternică de film în 20 acte mari. În rolul principal: SANDRA MILOVANOFF și IOAN ZOLONT. ... Prețuri regulate.

Măine

MIZERABILII

PARTEA II-a.

Vine: HARRY PIEL

Domnii abonați, cari sunt în restanță cu abonamentul ziarului îl rugăm să binevolască a ni-l achita cât mai curând.

BURSA

Cursurile devizelor Zürih

Inchiderea dela 5 Aprilie 1927

Berlin	123.25
Amsterdam	208.75
New-York	51987.50
Londra	2525.75
Paris	2037.—
Milano	2507.50
Praga	1539.50
Budapesta	9080.—
Belgrad	913.—
București	307.50
Varșovia	57.95
Viena	7312.50

BUCUREȘTI

Devize

Paris	685.—
Berlin	41.40
Londra	847.—
New-York	174.—
Italia	840.—
Elveția	3355.—
Viena	24.60
Praga	517.—

Valute

Napoleon	680.—
Mărci	41.—
Leva	1.20—
Lire otomane	82.—
Lire sterline	840.—
Fr. rancezi	6.80—
Fr. elvețieni	33.—
Lire italiene	8.00.—
Drahme	2.20—
Dinari	2.95—
Dolari	174.50—
Marca poloneză	19.—
Cor. austr.	24.—
Cor. ung.	29.—
Cor. cehoslov.	500.—

AVIZI

Aduc la cunoștința On. public, că ampreluat și i-l conduc mai departe sub numele zițla On. public mâncări calde și reci.

„ALBINA”

viz-a-viz de viaduct Voiajori au o reducere de 10% în permanență stă la dispo-ooo 940

AVIZI

Mica publicitate.

Sunt perfectă în limba germană, dau ore ieftin. — Anunțați adresa: Strada Nicu Filipescu No. 37, pe poartă la stânga, 1 ușa.

Cele mai frumoase și mai bune ghețe a fabricilor **F. L. Popper Bally** (Schweitz)

pe lângă prețuri ieftine la ooo 811

Lévai și Szigheti

înainte Buchsbaum și Co. depozit de ghețe ARAD.

Haine (blous) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZANTÓ**, Str. Eminescu 6. Arad. 245

Atențiune! Ghețe elegante pentru bărbați, dame și copii lucrate în atelier propriu, precum și ghețe la comandă din material de primul rang și pe lângă prețurile cele mai avantajoase la **IOSIF PRASZ**, prăvălie de ghețe Arad, Strada Eminescu No. 3. (f. Deák P.-u.)

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei **Marti** toată ziua și **Vineri** d. m. Pentru bărbați afară de **Marti** în toată z. uz, iar **Sâmbătă** și după masă — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineața până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

Atențiune!

Cine vrea să cumpere buni și ieftin, să cerceteze Magazinul **„ILICA”**

textile-manufactură, tricotaje cât și modă bărbătească și pentru dame Arad, Bulev. Regele Ferdinand 13 (fost Magazinul de ghețe Frații Apponyi). 918

În toată ziua mezaturi proaspete, carne de porc, unsoare clisă, tofelul de cărnuri proaspete la ooo 480

Șumandan Gheorghe și Fiul Bulev. Regele Ferdinand No. 52 Cer sprijinul Onor. public românesc!

Griji, Tăticule!

Stofe școlare, metru Lei 460

Stofă școlară extra-

fină, metru . . . Lei 560

la MUZSAY :: ARAD

vis-a-vis de teatru. (589)

Mănuși de ață și de piele pentru dame și bărbați dela 65, respective dela 180 Lei în sus. **Corsetă de gumă** după măsură, pe lângă descriere medicală dela 800 Lei în sus. **Ciorapi de gumă** după măsură și calitate. **Suspensor** în prețul de fabrică la **Ludovic Steinhübel** Arad, Str. Alexandri (Salac-u.) 1. — 946

Livrare în TREI zile I-a CARTOFI ROSA

per vagon pentru semănat, calitatea garantată din fel curat, pentru consumație bucați mari alese, sau mestecați.

Societate Comercială de Cereale :: Timișoara, I. Strada Vas Alexandri 8. Telefon 22-94. Adresa teleg.: GABONA.

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să sërvească On. Public cu gaz de calorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

HALO!! Din cauza desfilințării prăvăliei noastre de ghețe, toate marfe aflătoare în depozit ca ghețe bărbătești, femești și pt. copii le vindem pe lângă **OLARIU și COMP.** ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 47 (fost Boros Béni-tér). ooooo 948

Cine vorește să cumpere mobilă să-și ia atăta oboseală și să cerceteze depozitul fabricii **KLUG** din Aradul-Nou. lângă podul Mureșului. ooo 621

Dacă vrei să dejunezi sau să cini ieftin și să fii servit ooo conștiincios caută ooo

hala de vin a viticulturii „Minorităților” aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente! Deschis până la ora 12. ooo 511

AVIZI

Aduc la cunoștința onor. public, că mi-am redeschis atelierul de încălțăminte din Str. I. C. Brătianu Nr. 21,

unde primesc spre executare pe lângă prețuri foarte reduse orice lucrări aparținătoare acestei meserii. Rog binevoitorul Dvoastre sprijin **Ludovic Szávay.**

Primăria comunei Nădlac.

Nr. Ad. 674—1927. 944

Publicațiune de licitație II.

Primăria comunei Nădlac ține licitație publică în ziua de 16 Maiu 1927 la orele 10 a. m. pt. referitor la construcți șpitalului epidemic comunal.

La licitație se poate concura numai în scris și cu oferte sigilate.

Caietul de sarcini se poate vedea zilnic în biroul serviciului economic între orele oficioase.

Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice. Nădlac, la 1 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăriei comunei Berechii jud. Arad.

Nr. 27—1927. 846

Publicațiune.

Neavând rezultat licitațiunea fixată pe ziua de 21 Martie 1927 pentru angajarea unui inginer, care să înlocuiască fișele cadastrale redactate în limbă străină, cu fișe scrise în limba Statului și verificarea lor, se defige un nou termin pentru licitație, adeca pe ziua de 30 Aprilie 1927 la ora 10 a. m. în localul primăriei. Licitațiunea se va ținea în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice. Berechii, la 1 Aprilie 1927.

Primăria comunală.

Primăria comunei Berechii jud. Arad.

Nr. 177—1927

Publicațiune.

Dreptul de vânătoare al teritoriului comunei Berechii un interval de 6 ani contadecă dela 1 August 1925 la 1 August 1931 inclusiv, da în arendă prin licitație pe la primăria comunei Berechii zina de 30 Aprilie 1927 la 12 a. m.

Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Prețul de strigare Lei anual.

Condițiunile de licitație vedea în biroul notarial orele oficioase.

Berechii, la 31 Martie

Primăria com.

Primăria comunei Berechii jud. Arad.

No. 176—1927.

Publicațiune de licitație

Subscrișă primăria comunei pe baza deciziunii Domnului prefect a județului cu Nr. 16585 publică licitație publică pentru vânzarea alor doauă imobile în întindere de 1600 stăni aflătoare în teritoriul comunei Berechii și care imobile se în cartea fondală al comunei Berechii Nr. 79 de sub topografiicii (161-162) și (163-164). Prețul de strigare este 80.000.

Licitanții sunt obligați de a începe licitația a garanța de 10% dia prețului de strigare la numerar.

Licitațiunea se vor ținea în ziua de 18 Maiu 1927 la 1 d. m., la fața locului în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Berechii, la 31 Martie

Primăria com.

Citiți și răspândiți „Cuvântul Ardealului”

Imprimeria Județului S. A. Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artel tipografice. — Depozit de imprimări: primare secretariale și advocațiale.